

Monumentnummer*: 506888

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 03 november 1998
Kadaster deel/nr 82815/42

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Maastricht, Meerssen	Maastricht, Meerssen	Limburg

Locatiennaam	Locatieomschrijving
Maastricht	-

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Maastricht	I			3733

Omschrijving**

Inleiding

Eclectisch LANDHUIS Klein-Vaeshartelt, 1857, gebouwd in opdracht van de papierfabrikant Schrammen, naar een ontwerp van de architect Wilhelm Wickop. Gesitueerd in het noordelijke buitengebied van de gemeente Maastricht. Het huis werd omstreeks 1900 verbouwd en versoerd, in 1907 uitgebreid. De omringende TUINAANLEG in landschapsstijl dateert uit de eerste helft van de twintigste eeuw. Deze aanleg kwam tot stand in opdracht van de toenmalige bewoners, de familie Lhoëst. Het bijgebouw ten noorden van het koetshuis is uitgesloten van bescherming.

Omschrijving

LANDHUIS met souterrain, twee bouwlagen en zolderverdieping op een in hoofdvorm rechthoekige plattegrond. Twee driekante erkers in de op het westen geöriënteerde voorgevel. Uitbouwen van één (het koetshuis) respectievelijk twee bouwlagen aan de noord- en zuidzijde. Aan de achtergevel een aangebouwd terras met overkapping.

Het hoofdvolume wordt gedekt door een gebroken schilddak. Op het voor- en achterdakschild drie zinken dakkapellen: centraal een segmentboogvormige kapel met klauwstukken en pion, waarin een verticaal ingedeeld segmentboogvenster met horizontale roedeverdeling; aan weerszijden ronde zinken kapellen met pionnen en vierruits vensters. Het koetshuis aan de noordzijde heeft een

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

afgeplat mansardedak, twee ronde zinken dakkapellen op de dakschilden aan voor- en achterzijde. De uitbouw aan de zuidzijde is voorzien van een zadeldak. Leien in Maasdekking op de dakschilden, shingels c.q. bitumen op de overige dakvlakken. Bakgoten. Hoogoplopende bakstenen schoorsteen op het hoofdvolume.

Het landhuis heeft een geprofileerde hardsteen plint met souterrainvensters, gepleisterde gevels met geprofileerde, wit gesausde venster- en deurlijsten.

De voorgevel van het hoofdvolume is symmetrisch ingedeeld. In de eerste bouwlaag een centraal geplaatste entreepartij met vijf hardstenen traptreden; een segmentboogvormige dubbele houten paneeldeur met verticaal ingedeeld bovenlicht een smeedwerkroosters voor de glaspanelen. Aan weerszijden van de entree een driekante erker met balkon. In deze erkers drie segmentboogvormige houten vensters met bovenlicht. De onderling verbonden erkerbalkons vormen een galerij, die is voorzien van een smeedijzeren balustrade. In de tweede bouwlaag vijf traveeën, waarin een aantal segmentboogvormige houten T-vensters en segmentboogvormige dubbele houten balkondeuren.

In de voorgevel van het koetshuis aan de noordzijde bevinden zich twee segmentboogvormige houten T-vensters. De uitbouw aan de zuidzijde telt één voorgevelas, waarin een segmentboogvormig T-venster en een segmentboogvormig venster met bovenlicht.

De zuidelijke zijgevel is onregelmatig ingedeeld. Desalniettemin zijn er een drietal vensterassen te onderscheiden. In de eerste as (gezien van west naar oost) drie rechthoekige houten T-vensters. In de tweede as een rondboogvormig houten T-venster in de topgevel, twee rechthoekige houten T-vensters. In de tweede en derde laag van de derde as twee rechthoekige houten T-vensters. In de eerste laag, tegen de gevelhoek een rechthoekige houten kelderdeur.

De achtergevel van het hoofdvolume is volledig symmetrisch en telt drie vensterassen. Tegen de achtergevel een vergrote terrasgalerij met traptreden, over de hele gevelbreedte voorzien van een platte overkapping op vier kolommen. De drie ramen in de eerste laag van de achtergevel zijn vervangen door een rondboogvormige en twee rechthoekige, dubbele houten terrasdeuren. In de tweede bouwlaag drie segmentboogvormige houten T-vensters. De uitbouw aan de zuidzijde heeft één vensteras met twee segmentboogvormige houten T-vensters. In het koetshuis aan de noordzijde rechthoekige, dubbele houten inrijpoorten in een rondboog met vulstuk. In de vulstukken een stucornament, tussen de poortbogen een segmentboogvormig, verticaal ingedeeld houten venster. In de onregelmatig ingedeelde noordelijke zijgevel van het koetshuis een aantal grotendeels verticaal ingedeelde segmentboogvormige houten vensters.

Aan de westelijke oprit twee hekpijlers, waartussen een dubbel smeedijzeren hekwerk.

De INTERIEURindeling van het woon- en koetshuis zijn grotendeels ongewijzigd. In het rijke woonhuisinterieur zijn onder meer van belang de entree met voorportaal; de paneeldeuren in lijsten met origineel hang- en sluitwerk; het trappenhuis; diverse houten haardlijsten; haardbetegelingen; stucrozetten, etc.

Klein-Vaeshartelt heeft een TUINAANLEG in landschapsstijl, grotendeels XXA, waarin enkele oudere elementen. Solitaire boomgroepen en bomen rond een centrale weide met rondwandeling, deels omgeven door bos met slingerpaden. In de na 1935 tot stand gekomen uitbreiding aan de noordoostzijde bevinden zich nog een deel van de bosaanleg plus restanten van het padenverloop en een bloementuin.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registratiegegevens voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De tuin wordt aan de zuid- en westzijde omgeven door wegen, aan de noordzijde begrensd door een tuinmuur in baksteen en mergel, aan de oostzijde door een voormalige fruitboomgaard, thans grotendeels akker.

De tuinen van de dienstwoningen aan de noordzijde vormen een onverbreekelijke eenheid met de aanleg. Aan de westelijke oprit bevindt zich een hekpartij met pijlers.

De kleine bouwwerken in de tuin zijn voor de bescherming van ondergeschikt belang.

Waardering

Het fabrikantenlandhuis Klein-Vaeshartelt is van cultuurhistorisch belang als bijzondere uitdrukking van een sociaal-economische en typologische ontwikkeling.

De architectuurhistorische waarden worden bepaald door de bouwstijl, de betrokkenheid van architect Wickop en de esthetische kwaliteiten van diens ontwerp. Klein-Vaeshartelt maakt deel uit van een reeks landgoederen langs Meerssenerweg, Kruisdonk en Weert, is vanwege de situering verbonden met de ontwikkeling van de streek en is van bijzondere betekenis voor het aanzien van de streek. Klein-Vaeshartelt verkeert in een redelijk gave architectonische staat en is van belang in relatie tot de structurele en visuele gaafheid van de landschappelijke omgeving. Bovendien is het landhuis typologisch en functioneel zeldzaam, niet op de laatste plaats vanwege de voor een fabrikantenlandhuis bijzondere ouderdom.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Landhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument